Jeziki VA

Kaj je jezik?

Sistem znakov, ki služijo za sporazumevanje Človeški jezik(i): drugi jeziki

Strukturiran sistem, ki temelji na govoru, kretnjah in znakih (pisavi)
Simbolni sistem

Specifična časovno, geografsko, kulturno zamejena oblika

- Živi jeziki: izumrli jeziki
- Naravni jeziki: umetni jeziki
- Besedni jeziki: nebesedni jeziki

Zakaj je jezik sociološki in politični pojem?

Socialne zvrsti

- Knjižni/standardni
 - Knjižni zborni
 - Knjižni pogovorni
- Pogovorni
- Narečja in (mestne) govorice
- Interesne govorice (sleng, žargon, latovščina)

jezik

- reguliran
- diskreten
- POLITIČEN

idiom (govor)

- spontan
- zvezen
- SOCIOLOŠKI

Jezikovni kontinuum

- Genetska bližina
- Regionalna tipološka bližina (jezikovna zveza)
- Balkanski
- Kitajski
- Japonični

Jezik in etnična/nacionalna pripadnost

- Standardizacija
- 1 etnija = 1 jezik?

Imperialni model: 1 država = 1 jezik

Jezikovno-etnični model: 1 jezik = 1 država

Realnost:

1 jezik - več etničnih pripadnosti

Več jezikov – 1 etnična pripadnost

Nacionalna država / Nacionalizem

- Moderna fenomena (od 1800 dalje)
- Nacionalna država
 Politična tvorba z jasnimi teritorialnimi mejami
 Poenotena (dominantna) kultura / jezik
 Skupna zavest
- Nacionalizem = gibanje, ki ustvarja nacije; politični, kulturni...
- Jezik kot sredstvo vključevanja in izključevanja

Formiranje nacionalnih držav in jezikov

• Ernest Gellner: industrializacija terja homogenizacijo

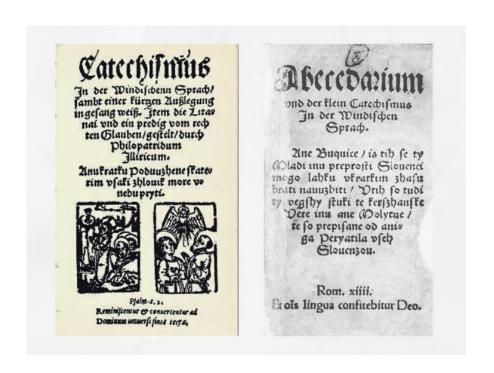
 Benedict Anderson: tisk omogoči drugačno predstavo skupnosti

KOMUNIKACIJA

Kritike modernističnih teorij

Procesi v Evropi že v obdobju 1450-1750 vodijo do oblikovanja identitet utemeljenih v jeziku.

- → prevodi (Biblija, katekizmi)
- → religijske razlike (katolištvo, protestantske ločine)
- \rightarrow tisk
- → narodne zgodovine
- → narodne klasifikacije

Völkertafel (18. stol.)

German History Intersections, https://germanhistory-intersections.org/de/migration/ghis:image-98>

Vendar:

Družbene in politične spremembe v moderni dobi intenzivirajo in širše zaobsežejo zamišljanje nacionalne skupnosti in standardizacijo jezika:

- železnice,
- dnevno časopisje,
- urbanizacija,
- politična centralizacija,
- splošno šolstvo.

